

1 Istnienie postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty**1.1 Zakres i postępowanie**

W austriackim kodeksie postępowania cywilnego przewidziano bardzo dobrze funkcjonujące i sprawdzone postępowanie w sprawie nakazu zapłaty (*Mahnverfahren*) w odniesieniu do roszczeń pieniężnych. W Austrii większość roszczeń pieniężnych jest rozpatrywana online w trybie uproszczonego postępowania nakazowego.

1.1.1 Jakiego rodzaju roszczenia są kwalifikowalne (np. tylko roszczenia pieniężne, tylko roszczenia wynikające ze zobowiązań umownych itp.)?

Postępowanie w sprawie nakazu zapłaty ogranicza się do roszczeń pieniężnych innych niż roszczenia, których rozstrzygnięcie wymaga szczególnego rodzaju postępowania nieprocesowego (*Ausserstreitverfahren*). Postępowanie w sprawie nakazu zapłaty jest niezgodne z zasadą prowadzenia postępowania nieprocesowego, zgodnie z którą sąd musi z urzędu, tj. bez złożenia wniosku przez stronę, wyjaśnić wszystkie okoliczności mające znaczenie do celów wydania wyroku. Ponieważ szczególne wymogi procesowe mają także zastosowanie w sprawach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych oraz roszczeń na podstawie czeków lub weksli, tego rodzaju roszczeń nie można dochodzić w trybie postępowania w sprawie nakazu zapłaty.

1.1.2 Czy istnieje górny pułap wartości roszczenia (wartości przedmiotu sporu)?

Od 1 lipca 2009 r. postępowanie w sprawie nakazu zapłaty ogranicza się do spraw, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza 75 000 euro. Postępowanie w sprawie roszczeń o wartości przekraczającej ten pułap należy wszczynać w trybie „zwykłego” postępowania cywilnego na podstawie pozwu.

1.1.3 Czy skorzystanie z postępowania jest fakultatywne czy obligatoryjne?

W Austrii korzystanie z postępowania w sprawie nakazu zapłaty jest obowiązkowe w przypadkach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza pułapu, o którym mowa powyżej.

1.1.4 Czy możliwe jest zastosowanie postępowania, jeżeli pozwany mieszka w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim?

Austriackiego postępowania w sprawie nakazu zapłaty nie można zastosować, jeżeli miejsce zamieszkania, miejsce zwykłego pobytu lub siedziba statutowa pozwanego znajduje się za granicą. Tego rodzaju spory należy rozstrzygać w trybie „zwykłego” postępowania cywilnego. W zależności od roszczenia sąd właściwy wzywa pozwanego do przedłożenia odpowiedzi na pozew w terminie czterech tygodni albo wyznaczy termin rozprawy.

Roszczeń pieniężnych wobec pozwanych mieszkających w innym państwie członkowskim można również dochodzić w trybie postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty.

1.2 Sąd właściwy

Roszczenia pieniężne do kwoty 15 000 euro (począwszy od 1 stycznia 2013 r.) należy wnosić do sądu rejonowego (*Bezirksgericht*). Roszczenia o wartości od 15 000 euro do 75 000 euro należy wnosić do sądu pierwszej instancji, chyba że podlegają właściwości szczególnej sądów rejonowych.

W przypadku austriackiego postępowania w sprawie nakazu zapłaty właściwość regulują przepisy ogólne, tj. nie ma żadnych szczególnych przepisów dotyczących właściwości. Informacje na temat austriackich przepisów dotyczących właściwości sądów można znaleźć w zakładce „Jurysdykcja”. Informacje na temat tego, który sąd jest właściwy w określonych sprawach cywilnych, można znaleźć na stronie internetowej austriackiego Federalnego Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „e-Justice”, w sekcji „Gerichtssuche”.

Właściwość wyłączną w zakresie postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty ma Sąd Rejonowy ds. Handlowych w Wiedniu (*Bezirksgericht für Handelssachen*).

1.3 Wymogi formalne**1.3.1 Czy skorzystanie ze standardowego formularza jest obowiązkowe? (Jeżeli tak, gdzie można pobrać taki formularz?)**

Pozwy o zapłatę należy wnosić, korzystając ze standardowego formularza. W Austrii stosuje się różne formularze na potrzeby postępowania w sprawie nakazu zapłaty w zależności od tego, czy dane roszczenie pieniężne jest egzekwowane w trybie „zwykłego” postępowania w sprawie nakazu zapłaty, postępowania w sprawie nakazu zapłaty toczącego się przed sądem pracy czy też w trybie postępowania w sprawie europejskiego nakazu zapłaty. Formularze można pobrać ze strony internetowej Federalnego Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „Bürgerservice” lub wypełnić przez internet.

1.3.2 Czy istnieje przymus adwokacki?

Przymus adwokacki obowiązuje w stosunku do powodów ubiegających się o wydanie nakazów zapłaty w sprawach, w których wartość przedmiotu sporu przekracza 5000 euro. Nie dotyczy to spraw, które z mocy prawa rozpoznaje sąd rejonowy, niezależnie od wartości przedmiotu sporu (tj. sąd mający właściwość rzeczową). W takich sprawach przymus adwokacki stanowi wymóg względny, tj. strony mogą występować osobiście, a jeżeli chcą być reprezentowane, ich pełnomocnikiem musi być adwokat.

W postępowaniu w sprawie europejskiego nakazu zapłaty nie ma przymusu adwokackiego.

1.3.3 Jak bardzo szczegółowo należy opisać roszczenie?

Zasadniczo wymogi regulujące treść pozwu o wydanie nakazu zapłaty nie różnią się od wymogów regulujących pozwy wnoszone w trybie postępowania „zwykłego”. W pozwie o wydanie nakazu zapłaty powodowie nie muszą jednak uzasadniać podstaw prawnych, na których opiera się ich roszczenie. Okoliczności przytaczane na poparcie roszczenia muszą być opisane na tyle szczegółowo, aby możliwe było ustalenie roszczenia i wysunięcie konkretnego żądania (tj. wniosek musi być przekonujący).

1.3.4 Czy konieczne jest przedstawienie dowodów pisemnych dotyczących danego roszczenia? Jeżeli tak, jakie dokumenty są dopuszczalne jako dowody?

W Austrii postępowanie w sprawie nakazu zapłaty zalicza się do postępowań, w przypadku których nie ma obowiązku przedstawienia dowodów. W związku z tym przy składaniu pozwu o wydanie nakazu zapłaty nie trzeba przedkładać żadnych dokumentów na poparcie roszczenia. Na powoda, który uzyskał lub usiłuje uzyskać nakaz zapłaty w sposób nieuczciwy, umieszczając we wniosku fałszywe lub niekompletne informacje, nakłada się karę grzywny na podstawie austriackiego kodeksu postępowania cywilnego.

1.4 Odrzucenie pozwu

Sąd dokonuje jedynie pobieżnej oceny pozwu. Nie sprawdza jego treści pod względem rzetelności. Ocenia wyłącznie aspekty prawne roszczenia (tj. czy roszczenie jest przekonujące). Jeżeli pozew o wydanie nakazu zapłaty spełnia wymogi pod względem formy i treści (tj. zawiera konkretne żądanie, opis okoliczności, z których wynika żądanie, wykaz dowodów i informacje dotyczące właściwości oraz informacje umożliwiające identyfikację roszczenia), sąd

wydaje nakaz zapłaty. Austriacki kodeks postępowania cywilnego nie zawiera żadnego przepisu dotyczącego możliwości odrzucenia pozwu o wydanie nakazu zapłaty ze względów formalnych. Jeżeli sąd uzna, że wymogi dotyczące nakazu zapłaty nie zostały spełnione, niezwłocznie wszczyna postępowanie „zwykłe”. W takim przypadku sąd nie odrzuca pozwu. W przypadku określonych braków formalnych sąd może jednak w pierwszej kolejności wszcząć procedurę wprowadzania poprawek, nakazując powodowi usunięcie braków.

1.5 Odwołanie

Ponieważ w austriackim kodeksie postępowania cywilnego nie przewidziano możliwości odrzucenia pozwu o wydanie nakazu zapłaty, tylko jego automatyczne przekazanie do rozpatrzenia w trybie postępowania „zwykłego”, prawo do wniesienia środka zaskarżenia z tego tytułu nie jest konieczne.

1.6 Sprzeciw

Termin na wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty wynosi cztery tygodnie, poczynwszy od dnia doręczenia pozwanemu pisemnego egzemplarza nakazu zapłaty. Sąd nie może przedłużyć ani skrócić tego terminu.

Sprzeciw od nakazu zapłaty wydane przez sąd pierwszej instancji (w przypadku wartości przedmiotu sporu mieszczącej się w przedziale od 15 000 euro do 75 000 euro) musi przybrać formę odpowiedzi na pozew. Oznacza to, że sprzeciw musi zawierać konkretne żądanie oraz opis faktów i okoliczności na poparcie sprzeciwu, a także dowody na poparcie argumentów pozwanego. Przy wnoszeniu sprzeciwu do sądu obowiązuje przymus adwokacki.

Zastępstwo procesowe nie jest konieczne do wniesienia sprzeciwu w postępowaniu toczącym się przed sądem rejonowym (tj. w sprawach o wartości przedmiotu sporu do 15 000 euro, a w przypadku gdy sąd ten posiada właściwość rzeczową – do kwoty 75 000 euro). W przypadku sprzeciwu w formie pisemnej w tego rodzaju postępowaniu wystarczy, że pozwany prześle do sądu, który wydał nakaz zapłaty, podpisane pismo stwierdzające, że zamierza wnieść sprzeciw od nakazu zapłaty. Tak jak w przypadku postępowania przed sądem pierwszej instancji pozwany nie musi uzasadniać wnoszonego przez siebie sprzeciwu. Ponadto pozwany może zgłosić sprzeciw w formie ustnej do protokołu w sądzie, który wydał nakaz zapłaty, lub w sądzie rejonowym w okręgu, w którym znajduje się miejsce zamieszkania pozwanego.

1.7 Skutek wniesienia sprzeciwu

Jeżeli pozwany wnieśli sprzeciw w terminie, nakaz zapłaty wygasa, a sąd automatycznie przekazuje sprawę do rozpoznania w trybie postępowania „zwykłego” i rozpatruje argumenty zawarte w pozwie oraz w odpowiedzi na pozew.

1.8 Skutek niewniesienia sprzeciwu

W Austrii postępowanie w sprawie nakazu zapłaty jest procedurą jednoetapową. Jeżeli pozwany nie zakwestionuje nakazu zapłaty lub nie zrobi tego w terminie, nakaz staje się wykonalny bez konieczności wniesienia kolejnego wniosku przez powoda. Prawo nie przewiduje zatem żadnego przepisu dotyczącego orzeczenia drugiego sądu.

1.8.1 Co należy zrobić, aby nakaz zapłaty stał się tytułem wykonawczym?

Sąd z urzędu potwierdza, że nakaz zapłaty jest tytułem wykonawczym. Aby wszcząć postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanemu, powód może skorzystać z poświadczonej kopii nakazu zapłaty.

1.8.2 Czy orzeczenie to jest prawomocne czy nadal istnieje możliwość, aby pozwany odwołał się od tego orzeczenia?

Nakazy zapłaty wydane w trybie austriackiego postępowania w sprawie nakazu zapłaty można zakwestionować jedynie poprzez wniesienie sprzeciwu. Pozwany nie ma innej możliwości wniesienia środka zaskarżenia. Zarówno powód, jak i pozwany mogą zaskarżyć postanowienie w sprawie kosztów objętych nakazem zapłaty w terminie 14 dni od doręczenia tego postanowienia, wnosząc zażalenie na postanowienie w sprawie kosztów (*Kostenrekurs*). Pozwany może w dowolnym czasie powołać się na poważne nieprawidłowości w doręczeniu nakazu zapłaty, zwracając się o unieważnienie klauzuli wykonalności. Pozwani, którzy z powodu wystąpienia nieuniknionych i nieprzewidzianych zdarzeń nie mogli wnieść sprzeciwu w terminie, mogą złożyć wniosek o przywrócenie terminu w terminie 14 dni od usunięcia przeszkody.

Ostatnia aktualizacja: 05/06/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.